

Titulació	Tipus	Curs
2500259 Ciència política i gestió pública	FB	1
2503778 Relacions Internacionals	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: Aranzazu Tirado Sanchez

Correu electrònic: arantxa.tirado@uab.cat

Equip docent

Ricard Vilaregut Saez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No n'hi ha

Objectius

Aquesta matèria té un caràcter de formació bàsica, aspirant a servir de fonament per al conjunt dels continguts del grau en Ciència Política i Gestió Pública i del grau en Relacions Internacionals.

L'objectiu essencial de l'assignatura és oferir explicacions dels principals fenòmens, moviments i processos que, a escala mundial, han configurat el món contemporani. Se situaran els problemes essencials del món actual, i es mostrarà com s'han format i han evolucionat. S'analitzaran les arrels històriques del món actual en les seves diferents dimensions: política i democràcia, economia i societat, desigualtats i pobresa, acció política col·lectiva i moviments socials...

Totes aquestes qüestions es tractaran des de diversos punts de vista i es tindran en compte les aportacions procedents de les disciplines acadèmiques que es dediquen a l'estudi d'aquests fenòmens, moviments i processos, com la ciència política, les relacions internacionals, la història, la sociologia i l'economia.

Pel que fa a les competències, els resultats d'aprenentatge previstos són tres: interpretar els marcs polítics i socials històrics com antecedents explicatius dels actuals,

per comprendre millor el món del temps present; analitzar informació de manera crítica; i demostrar un bon nivell d'expressió oral i escrita.

Competències

Ciència política i gestió pública

- "Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets."
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Interpretar els marcs polítics i socials històrics com antecedents explicatius dels actuals, per comprendre millor la realitat actual.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.

Relacions Internacionals

- Analitzar el comportament dels actors internacionals, tant estatals com no estatals.
- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
2. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
3. Descriure els actors polítics i valorar críticament el comportament polític en diferents contextos sociopolítics i històrics.
4. Descriure els principals elements del procés polític: socialització, actituds i ideologies polítiques.
5. Descriure i utilitzar adequadament els principals conceptes en l'àmbit de l'estudi de les relacions entre la política i la societat: regulació del conflicte social, poder polític i legitimació, sistema polític.
6. Exposar els elements clau que expliquen l'aparició de l'estat i la seva evolució (de l'estat absolut a l'estat del benestar).
7. Exposar les formes de govern que emanen de les diferents relacions que poden tenir els poders de l'estat.
8. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
9. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
10. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
11. Interpretar els marcs polítics i socials històrics com antecedents explicatius dels actuals, per comprendre millor la realitat actual.
12. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
13. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

14. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
15. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
16. Treballar autònomament.

Continguts

- 1) Introducció. De Westfàlia a la Segona Guerra Mundial.
- 2) La Guerra Freda: concepte, interpretació de conjunt
- 3) El final de la Segona Guerra Mundial, cap a la Guerra Freda (1944-47)
- 4) La primera etapa de la Guerra Freda (1947-53)
- 5) De la mort d'Stalin a la crisi del petroli (1953-73)
- 6) La crisi del petroli (1973) i reviscolament de la Guerra Freda (1979-85)?
- 7) Gorbatxov, la *perestroika* i el final de l'URSS (1985-1989/91).
- 8) Descolonització i Guerra Freda a l'Àsia
- 9) Descolonització i Guerra Freda a l'Àfrica
- 10) El Tercer Món. El moviment dels estats no alineats
- 11) Les Guerres del Vietnam
- 12) Els anys de la Guerra Freda a l'Amèrica Llatina
- 13) La "nova cultura". El feminisme. Els drets civils. L'alliberament gai.
- 14) El conflicte àrabo-israelià
- 15) Les transicions a Europa. Les independències bàltiques. El "divorci de vellut" a Txecoslovàquia. L'esclat de Iugoslàvia.
- 16) El procés d'integració europea. Del mercat comú a la UE.
- 17) El món àrab. L'islamisme.
- 18) Els conflictes actuals

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i Seminaris participatius	50	2	2, 11, 9, 8, 12, 15, 16
Tipus: Autònomes			

La dedicació a aquesta assignatura es concreta en diversos tipus d'activitats. El seu valor, 6 crèdits ECTS, implica una dedicació total de 150 hores, que es distribuïran de la següent manera:

a.- Activitats dirigides, amb presència del professor. Inclouran classes magistrals. Seminaris amb exposicions orals dels estudiants sobre diferents documents històrics.

Aquestes activitats representen, aproximadament, el 33% del temps de treball de l'estudiant.

b.- Activitats supervisades, realitzades fora de l'aula, i seguint les indicacions del professor. S'hauràn de preparar la participació en tres seminaris sobre unes lectures obligatòries.

Aquesta activitat representa, aproximadament, un 17% del temps de l'estudiant.

c.- Activitats autònomes, que realitza cada estudiant pel seu compte per a la preparació del temari, mitjançant les lectures recomanades pel professor.

Aquestes activitats representen, aproximadament, el 50% del temps de treball de l'estudiant.

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals.

L'aula Moodle serà l'espai que vehicularà la informació relacionada amb l'organització de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Seminaris	60% (20% cadascun)	6	0,24	2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 9, 6, 8, 12, 14, 13, 15, 1, 16
examen final	40%	3	0,12	2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 9, 6, 8, 12, 14, 13, 15, 1, 16

L'avaluació de l'assignatura constarà de:

- tres seminaris participatius que té un valor del 60% de la nota final
- cada seminari té un valor del 20% de la nota final.
- Per a cada seminari, hom haurà d'haver fet una lectura, haurà de participar en el debat i respondre a unes preguntes sobre la lectura feta i sobre part de la matèria del curs vista fins aleshores.
- un examen final sobre el contingut de l'assignatura, d'acord amb el procediment que expliciti el professor durant el curs. Valdrà el 40% de la nota.
- per a superar l'assignatura caldrà que hom aprovi l'examen final, amb una nota igual o superior a 5/10.
- El procediment per a superar l'assignatura és aprovar l'avaluació continuada.

- L'haver concorregut a una de les activitats avaluadores impedeix que l'estudiant pugui ser qualificat com a "No presentat".

- D'acord amb la Normativa acadèmica de la UAB, hi ha la possibilitat que l'estudiant que vulgui es pugui acollir a una sola prova de síntesi. Qui s'hi vulgui acollir, caldrà que es posi en contacte amb el professorat a principi de curs. El professor establirà el procediment per a fer aquesta avaluació que, en qualsevol cas, inclourà les tres lectures obligatòries.

L'avaluació única inclourà un examen sobre el conjunt del temari que valdrà el 70% de la nota final. El dia de l'examen, l'estudiant haurà de lliurar tres documents (un per a cada lectura obligatòria) amb les respostes a unes preguntes que haurà plantejat el professor. Cada document tindrà un pes del 10% de la nota final. Per aprovar l'assignatura, cal superar l'examen, amb una nota igual o superior a 5/10.

Per a la reavaluació, se seguiran els criteris següents:

1. Per als estudiants que hagin seguit l'avaluació continuada, es podrà tornar a fer l'examen final si l'haguessin suspès. Aquest examen tindrà un pes sobre la nota final del 40%. Quant a les lectures, només es podran reavaluar, els controls lectura fets i no aprovats. En aquest cas, l'estudiant, el dia de l'examen, haurà de respondre a unes preguntes sobre les lectures concernides. Cada lectura té un pes del 20% de la nota final.

2. Per als estudiants que s'hagin acollit a l'avaluació única, es podrà tornar a fer l'examen final si l'haguessin suspès. Aquest examen tindrà un pes sobre la nota final del 70%. Per a superar l'assignatura cal superar l'examen amb una nota igual o superior a 5/10.

Bibliografia

Bibliografia més rellevant:

FANON, Frantz (2020), *Els condemnats de la terra*, Manresa, Ed. Tigre de paper.

FONTANA, Josep (2011), *Por el bien del Imperio*, Barcelona. Ed. Pasado y Presente.

KLEIN, Naomi (2007), *La doctrina del shock*, Barcelona, Ed. Paidós.

Bibliografia complementària:

BERNSTEIN, Serge (2013), *Los regímenes políticos del siglo XX*, Barcelona: Ariel. Hi ha diverses edicions.

BEVINS, Vincent (2021), *El método Yakarta. La cruzada anticomunista y los asesinatos masivos que moldearon nuestro mundo*, Madrid, Ed. Capitán Swing.

CUMPLIDO MORA, Jordi (2024), *El sueño de Yugoslavia. Resistencia, revolución y Estado (1918-1991)*, Manresa, Ed. Bellaterra.

ELEY, Geoff (2003), *Un mundo que ganar. Historia de la izquierda en Europa, 1850-2000*, Barcelona, Crítica.

GADDIS, John Lewis (2011), *Nueva historia de la Guerra Fría*, Ciudad de México, Ed. Fondo de Cultura Económica.

GARCÉS, Joan E. (2012), *Soberanos e intervenidos*, Madrid, Ed. Siglo XXI España.

HOBBSAWM, Eric (1995), *Historia del siglo XX*, Barcelona, Crítica.

JUDT, Tony (2008), *Postguerra. Una historia de Europa desde 1945*, Madrid, Taurus.

KEERAN, Roger i KENNY, Thomas (2015), *Socialismo traicionado. Tras el colapso de la Unión Soviética 1917-1991*, La Habana, Ed. Ciencias Sociales.

KHALIDI, Rashid (2022), *Palestina. Cien años de colonialismo y resistencia*, Madrid, Ed. Capitán Swing.

MARTÍNEZ, Fernando, URQUIJO, Mikel (2006), *Materiales para la historia del mundo actual I y II*, Madrid, Istmo.

MAURIZI, Stefania (2024). *El poder secreto. Por qué quieren destruir a Julian Assange y WikiLeaks*, Madrid, Ed. Akal.

NASH, Mary (2012), *Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos*, Madrid, Alianza.

PRASHAD, Vijay (2012), *Las naciones oscuras. Una historia del Tercer Mundo*, Barcelona, Península.

ROGAN, Eugene (2012), *Los árabes. Del Imperio otomano a la actualidad*, Barcelona, Crítica.

SEN, Amartya (2007), *India contemporánea. Entre la modernidad y la tradición*, Barcelona, Gedisa.

SHLAIM, Avi (2011), *El muro de hierro. Israel y el mundo árabe*, Granada, Almed.

SPENCE, Jonathan D. (2011), *En busca de la China moderna*, Barcelona, Tusquets.

STIGLIZ, Joseph E. (2010), *Caída libre*, Madrid, Taurus.

WESTAD, Odd Arne (2018), *La Guerra Fría. Una historia mundial*, Barcelona, Galaxia Gutemberg.

Programari

En aquesta assignatura no s'utilitzen programes informàtics

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	segon quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Català	segon quadrimestre	tarda